
Kobielice, st. 19 (GAZ 120), gm. Zakrzewo, woj. wrocławskie, AZP 46-43.

Informator Archeologiczny : badania 31, 141-142

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

warstwa kulturowa z drobinami polepy i rozkruszonymi, przepalonymi kamieniami (grubość 1-15 cm; występuje tylko w północnym odcinku, a jej miąższość narasta w kierunku północnym), 3 — piaszczysty calec. Odkryto 5 obiektów starożytnych: jedno palenisko z jednowarstwowym brukiem kamiennym, dwie jamy posłupowe, z których jedna wzmocniona była kamieniami, oraz dwie jamy nieokreślone. Pozyskane materiały zabytkowe to kilkanaście fragmentów ceramiki kultury przeworskiej, polepa i odłupek krzemieny. Nie odkryto żuźła soplowego, zatem ten fragment stanowiska pełnił prawdopodobnie wyłącznie funkcje osady mieszkalnej.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego w Pruszkowie.

Badania będą kontynuowane.

KARCZYN, gm. woj. bydgoskie

- zespół konstrukcji i zabytków drewnianych z okresu wpływów rzymskich

Kontynuacja badań ratowniczych na trasie gazociągu tranzytowego. Prace prowadzili dr Józef Bednarczyk i mgr Jolanta Czulak (Instytut Prahistorii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu).

Kaszewy Kościelne, st. 1, gm. Krzyżanów, woj. łódzkie - patrz: środkowa i późna epoka brązu

KIEŁCZEWO, st. 45, gm. Kościan, woj. leszczyńskie

- obozowisko mezolityczne
- osada neolityczna
- osada kultury przeworskiej

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr Alinę Jaszewską i mgr. Tadeusza Łaszkiewicza (Pracownie Konserwacji Zabytków, Sp. z o.o., Poznań). Szósty sezon badań.

KOBIELICE, st. 19 (GAZ 120), gm. Zakrzewo, woj. wrocławskie, AZP 46-43

- osada grupy brzesko-kujawskiej kultury lendzielsko-polgarskiej (neolit)
- osada kultury amfor kulistych (neolit)
- osada kultury przeworskiej (schyłek młodszego okresu przedrzymskiego i okres wpływów rzymskich)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez Oddział Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich w Łodzi na trasie przebiegu gazociągu Płw. Jamał-Europa Zachodnia w dniach od 4 do 14 listopada. Prace podjęto w oparciu o decyzję wydaną przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławku. Finansowane przez EuRoPol Gaz S. A.,

Według danych z badań powierzchniowych, zawartych w opracowaniu wykonanym dla potrzeb inwestycji, wyprzedzających główne działania, miało to być stanowisko związane z okresem późnośredniowiecznym. Stwierdzono jednak daleko bardziej złożoną sytuację kulturową jak i stratygraficzną. Pierwotnie zakładano, że stanowisko zostanie poddane jedynie nadzorom archeologicznym, podjęto jednak badania wykopaliskowe.

Badane stanowisko znajduje się na zachodnim krańcu wsi Kobielice, na wysokości drogi kierującej się na północ w kierunku miejscowości Michałowo. W odległości około 900 m. na wschód od niego znajduje się stanowisko wielokulturowe badane również w ramach prac jamalskich, w 1996 roku przez autora tych słów oznaczone mylnie przez autorów badań powierzchniowych na przebiegu gazociągu, jako st. Kobielice 1 (nr na gazociągu 119), gdy w istocie leży całkowicie na obszarze miejscowości Sędzin.

Ostatecznie odcinek kolizji stanowiska z gazociągiem, wyznaczony w wyniku przeprowadzonych prac wyniósł 80 metrów. Daje to przy 13 m. szerokości wykopy o powierzchni 1040 m², czyli 10,4 ara. Przed przystąpieniem do prac archeologicznych cały ciąg wykopu pod gazociąg został odhumusowany sprzętem zmechanizowanym na głębokość 50-60 cm.

Ogółem na obszarze stanowiska leżącego w rejonie doliny Kanału Bachorzy wydzielono i eksplorowano 34 obiekty (m.in. dołki posłupowe i glinianki). W trakcie prac wydobyto z obiektów i warstw:

371 fragmentów ceramiki, 615 fragmentów kości i rogu, 2 krzemienie oraz 28 innych wyrobów w postaci rozcieraczy, brył żuźła. Materiał neolityczny reprezentowany jest przez pojedyncze fragmenty ceramiki, mogące przynależeć do grupy brzesko-kujawskiej oraz do kultury amfor kulistych. Najliczniej na stanowisku występują zabytki pochodzące z przełomu młodszego okresu przedrzymskiego i okresu wczesnorzymskiego. Wydobyto fragmenty naczyń starannie wykonanych o powierzchniach czernionych, brunatnych jak też ceglanych. Niektóre fragmenty posiadały iksowate ucha, ornament w postaci wąskich nacinanych pasm, w układzie dookolnym, jak i meandra. Interpretacja obiektów nie jest prosta. Obiekt oznaczony jako nr 5, tworzący pierwotnie jeden duży płat czarnoziemiu, rozpadł się ostatecznie na 5 oddzielnych obiektów. Można je określić jako zespół glinianek. W obiekcie 5A wystąpiła duża ilość materiału ceramicznego, kości oraz rozcieracze. W wypełniku tej glinianki wystąpiło okrągłe skupisko drobnych kamieni, pomiędzy którymi były pojedyncze fragmenty kości jak i rogi bydła, przy jednoczesnym braku śladów węgla drzewnych, czy też popiołu. To ostatnie stwierdzenie zdaje się wykluczać interpretację tego obiektu jako palenisko. W centrum tego skupiska znajduje się jeden większy kamień ustawiony pionowo.

Szereg obiektów zinterpretowanych jako glinianki mogło pełnić inne funkcje. Obiekty 1 i 13 ukazują, że w owych gliniankach (?) usytuowano studnie lub też zbiorniki na podsiąkającą wodę. Takie studnie odsłonięto również w obiekcie 4A i 14B. W tym ostatnim wystąpiły nawet resztki drewnianej konstrukcji w postaci dranic (poddano je analizie). Obiekt 14B to znaczne zagłębienie odsłonięte jedynie fragmentarycznie. Obok studni zawierało w swoim obrysie szereg dołków postępowych, z wypełniska wydobyto m.in. dużą bryłę żuźła, drobne żuźle wydobyto również z sąsiedniego obiektu nr 14A.

W trakcie prac wykopaliskowych natrafiono na skraj (?) osady kultury przeworskiej, być może jej część przemysłowo-gospodarczą, gdzie odsłonięto 4 studnie oraz zespół glinianek.

Nieliczne zabytki z okresu rzymskiego reprezentują fragmenty ceramiki siwej a także fragmenty zdobione ornamentem, w postaci okrągłych stempelków. Materiały rzymskie były ostatnimi chronologicznie, jakie wystąpiły na badanym odcinku stanowiska. Odnotowano również relikty rowu pod dreny nowożytny.

Badania na tym stanowisku zakończono.

Kończewice, st. 1, gm. Miłoradz, woj. elbląskie - patrz: neolit

KOWALEWKO, st. 12, gm. Oborniki, woj. poznańskie, AZP 49-26/46

- osada kultury ceramiki wstęgowej rytej (neolit)
- osada z wczesnej epoki brązu
- osada kultury łużyckiej (środkowa i późna epoka brązu)
- cmentarzysko birtualne kultury wielbarskiej (okres wpływów rzymskich)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 2 czerwca do 11 lipca i od 8 października do 28 października przez mgr. Tomasza Skorupkę (Muzeum Archeologiczne w Poznaniu). Finansowane przez EuRoPol Gaz SA w Warszawie, PSOZ i Poznańskie Towarzystwo Prehistoryczne. Trzeci sezon badań. Przebadano powierzchnię 14 arów.

Celem badań było uchwycenie południowego zasięgu cmentarzyska. Prace miały także dostarczyć materiału do filmu o badaniach wykopaliskowych prowadzonych na trasie gazociągu Rosja-Niemcy. Odkryto i wyeksplorowano 100 grobów kultury wielbarskiej, wśród których dominowały pochówki szkieletowe. Z grobów tych pozyskano bardzo liczny materiał archeologiczny: unikatowy dzban brązowy z wyobrażeniami nawiązującymi do misteriów dionizyjskich, pucharek szklany, zapinki brązowe i srebrne, naszyjnik, elementy pasa, paciorki, ostrogi, grzebienie, szpile itp. Ponadto odkryto ślady osad: kultury ceramiki wstęgowej rytej (3 obiekty, pozyskano m.in. fragment toporka kamiennego), horyzontu wczesnobrązowego (13 obiektów) oraz kultury łużyckiej (6 obiektów).

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologicznym w Poznaniu.

Wyniki badań będą opublikowane w monografii stanowiska.

Badania będą kontynuowane.